

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Józef Dołhy

Protokolant Dorota Szczerbiak

w sprawie E. S.

oskarżonej z art. 278 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 20 sierpnia 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej M. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 8 października 2013 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 28 marca 2013 r.,

1) oddała kasację jako oczywiście bezzasadną z wyjątkiem zarzutu dotyczącego wydatków poniesionych przez oskarżycielkę posiłkową subsydiarną w postępowaniu sądowym, który pozostawia bez rozpoznania,

2) obciąża oskarżycielkę posiłkową subsydiarną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego .

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 28 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w K. w sprawie z oskarżenia E. S. przez oskarżycielkę posiłkową subsydiarną M. M., na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 §1 pkt 3 k.p.k. umorzył wobec oskarżonej

postępowanie o czyn z art. 284 § 1 k.k., zaś w pkt 3 orzekł, że „na podstawie art. 640 k.p.k. w zw. z art. 632 pkt 1 k.p.k. i w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżycielkę posiłkową subsydiarną M. M. od ponoszenia kosztów procesu i obciąża nimi Skarb Państwa”.

Sąd w uzasadnieniu dodał, że „mając jednocześnie na uwadze brzmienie przepisu art. 632 pkt 1 k.p.k. (...) nie zasądził kosztów procesu od oskarżonej”.

Wyrokiem z dnia 8 października 2013 r. Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika oskarżycielki, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, po czym rozstrzygnął, że „zwalnia oskarżycielkę posiłkową subsydiarną od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze”.

W kasacji pełnomocnik m.in. powtórzył zarzut apelacyjny naruszenia „przepisów art. 628 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. poprzez zignorowanie zasady, że w razie umorzenia postępowania w oparciu o przepis art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. Sąd zasądza na rzecz oskarżyciela prywatnego poniesione przez niego koszty procesu”.

Wobec oddalenia kasacji jako oczywiście bezzasadnej w pozostałej części i odstąpienia od pisemnego uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego w tym zakresie, wskazać tylko należy powody pozostawienia kasacji bez rozpoznania we wskazanej wyżej części.

Skarga ta w zakresie, w jakim dotyczyła wydatków oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej, w zaistniałej konfiguracji procesowej nie była bowiem dopuszczalna.

Zacząć jednak należy od stwierdzenia, że Sąd I instancji błędnie zinterpretował powołane przez siebie przepisy o kosztach procesu. W myśl art. 640 k.p.k., w sprawach z oskarżenia publicznego, w których akt oskarżenia wniósł oskarżyciel posiłkowy, odpowiednie zastosowanie mają przepisy odnoszące się do kosztów procesu w sprawach z oskarżenia prywatnego.

Przepis art. 640 k.p.k. odsyła więc do art. 628 k.p.k., który ma zastosowanie również w razie umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k., a to zgodnie z dyspozycją art. 629 część druga k.p.k. Nie stosuje się zatem art. 632 pkt 1 k.p.k., to znaczy, nie obciąża się kosztami procesu oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego, ale ponosi je – w myśl art. 628 k.p.k. w zw. z art. 629 część druga k.p.k. – oskarżony. Nie ma więc ani substratu ani podstawy prawnej do zwalniania

tego oskarżyciela od kosztów procesu. Oskarżony nie może być też zwolniony od kosztów procesu poniesionych przez oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego, ponieważ art. 624 § 1 k.p.k. przewiduje zwolnienie od zapłaty kosztów sądowych należnych tylko Skarbowi Państwa.

Sąd I instancji w wyroku w ogóle nie wypowiedział się na temat kosztów procesu należnych od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej, mimo takiego obowiązku wynikającego z art. 626 § 1 k.p.k. Sąd odwoławczy z oczywistym naruszeniem art. 433 §2 k.p.k. nie odniósł się do dotyczącej tej kwestii zarzutu apelacji. To rażące naruszenie prawa nie otworzyło jednak drogi do kasacji w tym zakresie. Bowiem w myśl art. 626 § 2 k.p.k., jeżeli w orzeczeniu nie zamieszczono rozstrzygnięcia o kosztach, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje odpowiednio sąd pierwszej instancji lub sąd odwoławczy. Ta część dyspozycji art. 626 § 2 k.p.k. ma zastosowanie zarówno wtedy, gdy w ogóle nie rozstrzygnięto o kosztach jak i wówczas, gdy w orzeczeniu sąd nie wypowiedział się o kosztach obciążających jedną ze stron, którą może też być Skarb Państwa. Nie chodzi więc o korygowanie błędnego wyliczenia kosztów ani, tym bardziej, o modyfikację zasad ich poniesienia, bo to w trybie art. 626 § 2 k.p.k. jest niedopuszczalne, ale o pierwotne, choć częściowe, rozstrzygnięcie o kosztach.

Zatem nie w drodze kasacji, lecz przez wniosek złożony do Sądu właściwego strona może ubiegać się o wydanie takiego **uzupełniającego** rozstrzygnięcia.

Dlatego kasację w części dotyczącej kosztów poniesionych przez oskarżycielkę posiłkową przed Sądem I instancji należało pozostawić bez rozpoznania.